

Museum STAAL (Staring in ALmen)

Jaarverslag 2020

Museum STAAL, Dorpsstraat 39, 7218 AC Almen www.museumstaal.nl

Inhoud

Inhoud	2
Voorwoord	3
1. Beleid	4
1.1. Het beleidsplan Beleef het land van Staring, 2016 – 2020	4
1.2 Het gebouw museum STAAL	4
2. Activiteiten	6
3. Organisatie, personeel, vrijwilligers en bestuur	7
3.1 Organisatie museum STAAL	7
3.2 Personeel en vrijwilligers	7
3.3 Samenstelling Stichtingsbestuur	7
3.4. Vrienden van het museum STAAL	8
4. Ontwikkeling en verwachtingen 2021	9
4.1 Algemeen	9
5. Jaarrekening	10

Voorwoord

Museum Staring in Almen, in het vervolg te benoemen als museum STAAL, is op 01 juli 2018 geopend. Waar voorheen een mosterdmakerij, slijterij en twee woningen waren te vinden tegenover de kerk en het pittoreske dorpsplein staat nu een prachtig vormgegeven gebouw. Initiatiefneemster en directeur/bestuurder is Pien Pon, wonend in Almen en met hart en ziel aan het dorp verbonden.

Vanaf het functioneel ontwerp tot en met de uitvoering en inrichting van het museum stond vast dat A.C.W. (Anthony Christiaan Winand) Staring, heer van de Wildenborch te Vorden, dichter, landbouwkundige en geboren in de Achterhoek, de rode draad zal vormen toen en nu.

Een beleidsplan met de titel "Museum Staring in Almen, beleef het land van Staring, 2016 – 2020" werd door Pien Pon geschreven en daarmee kreeg het museum een verankering door de oprichting Stichting Museum STAAL.

Ook een comité van aanbeveling werd georganiseerd om een breed draagvlak te creëren voor het museum, te weten:

- Adriaan van Dis, auteur (Amsterdam);
- Harm Edens, programmamaker en schrijver (Zutphen);
- Dr.ir. Louise Fresco, voorzitter raad van bestuur Wageningen University&Research (Amsterdam);
- Prof. Dr. Marita Mathijssen-Verkooijen, emeritus-hoogleraar moderne Nederlandse letterkunde; (Amsterdam);
- Winand Staring, diplomaat, ontwikkelingseconoom, kunstenaar (Doh, Qatar).

Door de coronapandemie is 2020 ook voor Museum STAAL een bijzonder jaar geworden. Er stonden mooie en nieuwe activiteiten op het programma. Helaas gingen deze activiteiten niet door conform de richtlijnen van het RIVM en overheid. Dit alles heeft uiteraard ook zijn gevolgen gehad voor de exploitatie 2020.

Guusje Cirkel
Voorzitter Stichting Museum STAAL

1. Beleid

1.1. Het beleidsplan Beleef het land van Staring, 2016 – 2020

Almen, behorende tot de gemeente Lochem is al jarenlang, een toeristische attractie met de mooie meanderende Berkel, het land van A.C.W. Staring met zijn fameuze gedicht de Hoofdige Boer: “Elk weet waar ’t Almensch kerkje staat, en kent de laan die derwaarts gaat”.

Voor museum STAAL een prima locatie met in de nabijheid de twee bekende musea MORE in Gorssel en Ruurlo, waardoor bezoekers van de Achterhoek een ruime keus hebben om cultuur op te doen en te genieten van het landschap, te voet, op de fiets of per auto.

Het beleidsplan is vooral een pragmatisch plan wat zich richt op de organisatie, collectie en presentatie, programmering tentoonstellingen en daarbij behorende activiteiten zoals thema-avonden in het museum en bedrijfsvoering.

Het museum werkt samen met diverse museale en niet-museale partners.

Duidelijk is inmiddels dat factoren die bepalend zijn voor het succes van museum STAAL, zoals leiderschap, medewerkers, strategie en beleid, middelen (zoals een PR- en marketingplan), waardering door medewerkers, waardering door gasten en anderen een verankering krijgen in een beleidsplan.

Op basis van deze ervaringsgegevens wordt in 2020 de discussie gevoerd over een nieuw beleidsplan 2022 – 2026. Het jaar 2021 wordt gezien als een tussenjaar.

1.2 Het gebouw museum STAAL

Het gebouw museum STAAL is een ontwerp van Pien Pon en Jochem ter Bogt van Geers Bouwbedrijf, Almen, passend qua vormgeving binnen het dorpsbeeld van Almen. De buitenzijde van het gebouw geeft als het ware een knipoog naar de kerk uit de 14e eeuw, met het cortenstaal - een legering bestaande uit ijzer, koper, fosfor, silicium, nikkel en chroom - een zwevend deel, een groene helling en veel glas.

Binnen is het gebouw, strak en modern, in wit-, grijs- en zwarttinten vormgegeven. Openheid kenmerkt de ruimtes met doorkijkjes naar binnen en buiten. De grote raampartijen zorgen ervoor dat het een licht gebouw is en dat de verbinding met de dorpskern behouden blijft.

Het element staal komt in trap, balustrade en liftombouw terug. Daarnaast zijn de dragende houten gebinten in het zicht gebleven en zijn veel museumonderdelen ook van hout gemaakt. Wat bijdraagt tot een warme sfeer. De zevenentwintig meter lange stalen balken in ‘station-stijl’ geven het interieur karakter en versterken de zichtlijnen van de architectuur.

Het is een duurzaam gebouw in gebruik. Met lokaal geproduceerde onderdelen, maar ook gebouwd met hulp van lokale bedrijven. Eén dakvlak ligt vol zonnepanelen, het gebouw wordt verwarmd door aardwarmte en de toiletten worden gespoeld met regenwater. Een nieuw gebouw gericht op de toekomst met een zo klein mogelijke footprint!

2. Activiteiten

Een inleiding over de tentoonstelling de “Heks van Almen” door Gery Groot Zwaaftink, een lezing over de heks naar aanleiding van het essay geschreven door mevrouw Elsjie de August Meijer en mevrouw Manja Bedner lichtte een tipje van de sluier over haar plannen om een toneelstuk te schrijven over de heks

Ook de nieuwe dorpsdichter, Gerard Bohncke, in Almen kreeg een platform in museum STAAL om zijn gedichten te lezen en kennis te maken met het museum en verschillende bewoners uit Almen.

Omroep Gelderland was ook te gast in het museum in combinatie met een veilige vaart op de meanderende Berkel. Achterhoek Toerisme heeft eveneens opnames gemaakt in het museum.

De tentoonstelling “De Heks van Almen” werd in de periode januari t/m 13 maart bezocht door 696 gasten. Ten tijde van de voorbereiding is nauw samengewerkt met mevrouw Elsjie August de Meijer uit Almen, auteur van het essay “De heks van Almen”. Deze tekst is vervolgens bewerkt door mevrouw Manja Bedner tot een toneelstuk dat menig keer is opgevoerd op het plein voor het museum. Hoe aardig dat het idee: een tentoonstelling organiseren rond de heks van Almen in museum STAAL een bevruchtende uitwerking kreeg! Ook de pers, regionaal en landelijk hebben de heks in de schijnwerpers geplaatst.

De tentoonstelling “Berkel in Beeld”, was ook ondanks de corona een succes. We mochten 3734 bezoekers ontvangen in 2020.

In december 2020 heeft de voorzitter van de Stichting Museum STAAL voorgedragen voor de Willem Sluiter Prijs en het aardige is dat het museum genomineerd is. Sluiter, 1627 – 1673, was dichter en predikant in de Achterhoek. De instelling van de Willem Sluiter Prijs is te danken aan Bennie te Vaarwerk (1958 -2018), een bevlogen amateur historicus met een liefde voor de Achterhoek. In het voorjaar van 2021 horen we als genomineerd museum wie de prijs in ontvangst mag nemen.

3. Organisatie, personeel, vrijwilligers en bestuur

3.1 Organisatie museum STAAL

De organisatie van museum STAAL bestaat uit het stichtingsbestuur, directeur/bestuurder, coördinator vrijwilligers en circa 60 vrijwilligers.

Het doel van museum STAAL is het conserveren en tentoonstellen van erfgoed gerelateerde zaken aan Staring en de Achterhoek. Museum STAAL verrijkt, boeit en inspireert mensen met de geschiedenis van de Achterhoek. De functie van vrijwilligers, directeur/conservator, en bestuursleden zijn onbezoldigde functies. De bezoldiging van de coördinator is opgenomen in de jaarrekening. Een directie- en stichtingsbestuursreglement complementeren het geheel.

3.2 Personeel en vrijwilligers

Op 31 december 2020 waren er circa 60 vrijwilligers verbonden aan museum STAAL. De vrijwilligers doen werk op allerlei gebied en zijn onmisbaar in de dagelijkse bedrijfsvoering van het museum. Zij verzorgen rondleidingen, zijn gastheer of gastvrouw, werken mee aan de opzet van een nieuwe tentoonstelling en werken in de winkel of bibliotheek op de eerste verdieping van het museum. De coördinator vrijwilligers draagt zorg voor passende roosters, zorgt voor onder andere de bijscholing en dat iedere vrijwilliger een vrijwilligersovereenkomst krijgt. Het vrijwilligersbeleid is een belangrijke pijler voor het museum omdat de vrijwilligers gezien worden als ambassadeurs van het museum. Fijn dat in 2020 weer vijf nieuwe vrijwilligers het museum zijn komen versterken.

Omwille van de veiligheid heeft museum STAAL ook vrijwilligers die de BHV-training (bedrijfshulpverleners) in 2020 hebben gevolgd om in geval van calamiteiten adequaat te kunnen reageren en handelen.

In het coronajaar 2020 is ondanks alle beperkingen steeds op ludieke wijze gezocht om het contact met onze vrijwilligers te onderhouden en daarnaast persoonlijke aandacht in de vorm van gesprekken per telefoon.

3.3 Samenstelling Stichtingsbestuur

Op 31 december 2020 bestond het stichtingsbestuur uit de volgende leden, te weten:

- De heer A.J.G.M. Boonman, penningmeester;
- Mevrouw G.H. Cirkel, voorzitter;
- Mevrouw B. Deuss-Verburg, secretaris tot 22 juni 2020;
- De heer S. Hering, algemeen bestuurslid;
- Mevrouw M. Toeset, secretaris vanaf 17 februari 2020;
- Mevrouw G. Pon, directeur/bestuurder.

Het rooster van aftreden van de leden van het Stichtingsbestuur wordt jaarlijks in een bestuursvergadering getoetst.

Het Stichtingsbestuur kwam in 2020 acht keer samen waarvan twee keer online via Skype/Teams. Onderwerpen die onder andere besproken zijn; de gevolgen van de coronapandemie, tentoonstellingen, PR en marketing, vrijwilligersbeleid en financiën. In het boekjaar 2020 hebben we afscheid genomen van ons gewaardeerd bestuurslid/secretaris mevrouw B. Deuss-Verburg, secretaris van het bestuur. Mevrouw Mijke Toeset is per 17 februari 2020 benoemd als secretaris.

De leden van het Stichtingsbestuur vervullen de volgende functies en of nevenfuncties:

- De heer A.J.G.M. Boonman;
- Mevrouw G.H. Cirkel, voorzitter Personeelsvereniging Radboudumc en Radboud Universiteit Nijmegen;
- Mevrouw B. Deuss-Verburg, manager Graafschap bibliotheken;
- Mevrouw M. Toeset, secretaresse TAUW bv te Deventer;
- De heer S. Hering, advocaat en Rechtsanwalt;
- Mevrouw G. Pon, bestuurslid pensioenfonds familiebedrijf.

3.4. Vrienden van het museum STAAL

Met de jaarlijkse bijdrage van de Vrienden kunnen we activiteiten ontplooiën ten gunste van het museum STAAL in Almen. Doet u mee als vriend?

Museum STAAL is aangemerkt als culturele ANBI. Lees meer hierover op onze website.

Op de jaarlijkse Vriendendag informeren wij onze Vrienden over het reilen en zeilen van ons museum. Natuurlijk zien we ook onze Vrienden graag bij de opening van een nieuwe tentoonstelling, een lezing of andere activiteit in of buiten het museum. Met onze nieuwsbrieven (in- en extern) worden de Vrienden op de hoogte gehouden van de activiteiten in en de ontwikkelingen van het museum.

4. Ontwikkeling en verwachtingen 2021

4.1 Algemeen

Het bestuur van Stichting STAAL volgt de Governance Code Cultuur. Bestuurders ontvangen ten hoogste een onkostenvergoeding. Benoemingstermijnen en (neven)functies van de bestuursleden zijn opgenomen in het onderdeel nevenfuncties. Deze code is onder andere richtinggevend voor de inrichting van de organisatie, uitvoering van alle activiteiten in het museum en publiciteit.

In 2021 neemt het Stichtingsbestuur van museum STAAL een besluit om wel of niet lid te worden van de museumvereniging waardoor toekomstige gasten met een museumkaart welkom zijn. De aanvraagprocedure is geen sinecure omdat de totale organisatie beschreven moet zijn voor toekenning, een plan van aanpak hoe de beschrijving actueel gehouden kan worden en een kosten-baten analyse. Vooralsnog is het idee dat als we lid worden van de museumvereniging wij ook meer bezoekers gaan ontvangen door het jaar heen.

In september 2021 staat een nieuw beleidsplan 2022 – 2026 op de agenda. Directie, coördinator vrijwilligers, vertegenwoordigers namens de vrijwilligers en het Stichtingsbestuur gaan in gesprek over de contouren van een nieuw beleidsplan.

5. Jaarrekening

Voor akkoord,
d.d. Almen,

Mevrouw G.H. Cirkel
Voorzitter

De heer A.J.G.M. Boonman
Penningmeester

Mevrouw G. Pon
Directeur/bestuurder

De heer S. Hering
Algemeen bestuurslid

STA
RING
ERVA
RING

MUSEUM
STARING
IN ALMEN

WWW.MUSEUMSTAAL.NL